

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep.
0032 OSLO

Att:

Deres ref.
19/168-1

Vår ref.
19/288-10 623.0/ANBJ

Dato:
Oslo, 18.03.2019

Høring - Gjennomføring av direktiv (EU) 2017/828 om å fremme langsiktig aksjeeierengasjement og endringer i aksjeloven og allmennaksjeloven § 8-10

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til NFDs høringsbrev datert 31. januar 2019.

Implementering av EU direktivet (EU 2017/828)

Pliktene til mellommenn

LO har ingen innsigelser mot at mellommenn skal videreformidle opplysninger om sin utøvelse av aksjeeierrettigheter til aksjeeierne.

Rådgivning knyttet til utøvelse av aksjonærrettigheter

LO har ingen innsigelser om en opplysningsplikt for foretak som gir råd knyttet til utøvelsen av aksjerettighetene til noterte allmennaksjeselskap.

Institusjonelle aktører og kapitalforvaltere

LO har ingen innsigelser mot regler for offentliggjøring av en slik strategi.

Åpenhet om ledelsens lønn og annen godtgjørelse

Endringsdirektivet fastsetter mer utførlige regler om selskapenes plikt til å utarbeide en lønnsrapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte.

LO ser positivt på at selskapene blir pliktige til å utarbeide mer utførlige lønnsrapporter, herunder en rapport om lønnspolitikken. Dette kan bidra til økt åpenhet om selskapet og tydeliggjøre ansvaret til ledende ansatte.

Departementet foreslår imidlertid at de nye reglene kun skal gjelde for noterte allmennaksjeselskap. LO anser at disse også burde gjelde for større aksjeselskap. Målsetningen må være å skape en lønnskultur som ikke bare fremmer selskapets langsiktige interesser, men som også søker å skape en rettferdig fordeling mellom ansatte og ledelsen.

Avtaler mellom selskapet og nærstående parter

LO anser at hensynet til andre interessenter tilsier at vesentlige avtaler mellom selskapet og nærstående parter forelegges revisor for uttalelse. Kreditorer og andre vil normalt stole på en

uavhengig bekreftelse i større grad enn styrets egne vurderinger. LO stiller seg noe undrende til at en avtale som ikke oppfyller selskapskrav ikke lengre kan føre til at avtalen blir ugyldig. Dette kan føre til misbruk.

Selskapsfinansierte aksjeerverv-aksjelovens § 8-10

Dagens lovverk setter grenser for de midler som en ubemidlet tredjepart kan disponere av et selskap for å kunne kjøpe opp selskapet. Dagens grenser er satt for å trygge de mange interessentene til et aksjeselskap, ikke for å hindre omstillingsprosesser i næringslivet.

Forarbeidene for aksjeloven (Ot.prop.nr 23. 1996-97) begrunner § 8-10 med at:

"Det mest grunnleggende er hensynet til vern av selskapskapitalen og dermed ivaretagelse av kreditorenes og aksjeeiernes interesserDet er en fare for at finansiering av aksjeerverv gjennom selskapets egne midler vil kunne gi grunnlag for spekulasjonsoppkjøp av selskapets aksjer. Dette kan igjen lede til disposisjoner som er til skade for selskapet og dermed kreditorer og aksjeeiere, men også for arbeidstakere og andre interessegrupper".

Det er for å trygge interessene til alle parter at en ubemidlet kjøper av et selskap kun kan disponere det selskapet kan betale i utbytte for å finansiere kjøpet av selskapet. LO anser at dette burde vært klarere formulert i høringsnotatet.

Regelverk EU

Artikkel nr. 25 i EU direktiv (2012/30) formulerer at allmennaksjeselskap bare kan yte finansiell bistand til tredjepersoners erverv av selskapets aksjer dersom bistanden ytes på rimelige markedsvilkår.

I artikkel nr 4. står det at slik bistand kun kan ytes innenfor rammen av det selskapet kan anvende til utdeling av utbytte.

Danske og svenske regler følger dette men det svenske Skatteverket kan gi dispensasjon dersom "særkilda omstendigheter" tilsier det. Etter det LO forstår har EU, samt dansk og svensk rett i utgangspunktet regler som begrenser summen en kjøper kan disponere.

LO anser at høringsnotatet i større grad burde utdypet og sammenlignet de foreslåtte reglene med regler i andre land. Hvis det er slik at EU reglene tilsier at finansiell bistand fra et selskap til selskapsfinansierte aksjeerverv kun kan ytes innenfor rammen av det selskapet kan anvende til utdeling av utbytte (ref. art.4) burde dette gå klart fram av høringsnotatet. LO stiller spørsmål til om Norge bør ha lempeligere regler enn EU på dette området.

Utvidede krav til redegjørelse for transaksjonen

Departementet mener at det er gode grunner til å begrense aksjeselskapers adgang til å yte finansiell bistand i forbindelse med erverv av selskap. For å motvirke misbruk stiller departementet blant annet krav til at styret i det aktuelle selskapet skal utarbeide og signere en redegjørelse og erklæring om at disposisjonen er i selskapets interesse. Videre at "Brudd på reglene kan medføre erstatningsansvar for styremedlemmer og aksjeeiere etter aksjelovens § 17-1."

Forenklinger i lovverket blir ofte begrunnet med at de er økonomisk lønnsomme for samfunnet. Forenklinger kan imidlertid også føre til at det blir lettere å omgå regelverket for de som søker å gjøre dette for egen vinning. Dette kan føre til kostbare rettssaker. Forenklinger av regler som skal hindre misbruk behøver derfor ikke alltid å være samfunnsøkonomisk lønnsomme. Det vil for eksempel kunne være vanskeligere å rettslig forfølge misbruk av reglene over landegrensene.

LO anser at sanksjoner mot misbruk av reglene burde være mer presise enn det framgår av høringsnotatet.

Oppkjøp som spekulasjon

LO stiller spørsmål ved hvorfor et etablert selskap skal "hjelp" en person eller et selskap som ikke har egne midler til å kjøpe opp selskapet. LO frykter at dette kan gjøre det lettere å foreta kjøp hvor veldrevne selskap kjøpes opp for så å bli tappet for midler på bekostning av andre interessegrupper. Når det er vanskelig å komme med norske eksempler på slike oppkjøp kan dette nettopp være fordi reglene til nå har vært effektive.

Aksjeloven som verktøy for et bærekraftig næringsliv

Næringslivet er i stor grad organisert som aksjeselskaper. Høringsnotatet formulerer at regjeringen vil øke konkurransekraften til norsk næringsliv og at det er et mål for aksjeloven at den ikke hindrer bedriftsøkonomisk eller samfunnsøkonomisk lønnsomme transaksjoner. LO er ikke imot bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomhet men anser at det er balansen mellom interessepartene som best sikrer konkurransekraften og lønnsomheten til norsk næringsliv og at lovverket er viktig for å sikre dette. Den norske modellen med samarbeid mellom arbeidsgivere og arbeidstakere er selve grunnlaget for et vekstorientert og bærekraftig næringsliv. Oppkjøp for å tappe selskap kan svekke den norske modellen.

Konklusjon

LO har vanskelig for å se at det er samfunnsøkonomisk lønnsomt å gjøre det lettere å gjennomføre oppkjøp som først og fremst kan ha til hensikt å tappe selskaper for midler. LO anser at departementet bør avvente med å gjennomføre høringsnotatets forslag til det er utarbeidet mer spesifikke regler for å unngå at midler fra et aksjeselskap blir tilgodesett en liten gruppe på bekostning av andre interessenter.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Roger H. Heimli
(sign.)

Kenneth Sandmo
(sign.)

Saksbehandler: Andreas Bjercke

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.